

FICIL
RAISE THE BAR!

Rīgā, 2024.gada 16. janvārī
Nr. 02/2024

Finanšu ministrijai
pasts@fm.gov.lv

informācijai:
Ekonomikas ministrijai
pasts@em.gov.lv

Par nodokļu sistēmas pilnveidošanu

Ārvalstu investoru padome Latvijā (turpmāk – FICIL) novērtē ieguldīto darbu pie esošās nodokļu sistēmas pārskatīšanas un augstu vērtē sadarbību ar Finanšu ministriju (turpmāk – FM), risinot jautājumus, kas saistīti ar nodokļu politiku un administrēšanu. FICIL apzinās, ka darbs pie nodokļu politikas pārskatīšanas (reformas) turpinās. Līdzīgi kā līdz šim, FICIL vēlas sadarboties un sniegt pienesumu jautājumos, kuri saistīti ar nodokļu politikas pārskatīšanu, un jautājumos, kuri vērsti uz lielākas noteiktības un skaidrības sasniegšanu tiesību normu piemērošanā.

FICIL atgādina par ilgtermiņa pieejas nepieciešamību nodokļu politikas plānošanā. Tas nozīmē arī **skaidru, kopīgu valsts līmeņa vīziju, ko ar plānotajām nodokļu izmaiņām vēlamies panākt**. FICIL ieskatā, izmaiņas atsevišķos nodokļos nedrīkst skatīt atrauti no kopējās nodokļu sistēmas vai pirms tiek definēts skaidrs nodokļu reformas virsmērķis. FICIL nenoliedz, ka nodokļu politikā nepieciešamas izmaiņas, bet jebkāda nodokļu reforma uzņēmumiem nozīmē nenoteiktību un neparedzētas pārmaiņas. Reformu skaidra mērķa trūkums tās tikai pastiprina. Uzņēmumi, kuri plāno investēt Latvijā vairāku gadu garumā, paļaujas tieši uz vienotu nodokļu sistēmas stratēģiju, kas tiem ļauj savlaicīgi paredzēt nodokļu izmaiņas.

Notiekošajās diskusijās par darbaspēka nodokļa sloga pārskatīšanu, **FICIL aicina apsvērt scenāriju, kas nodrošinātu nodokļu sistēmas vienkāršošanu**, pēc iespējas vienkāršojot gan nodokļu aprēķina sistēmu, gan maksāšanas režīmu, tādejādi mazinot administratīvo slogu uzņēmējiem. FICIL ieskatā, diskusijas par darbaspēka nodokļa slogu pārskatīšu nedrīkst skatīties atrauti no pārējiem nodokļiem. Ir skaidrs, ka atsevišķu nodokļu mazināšana, visticamāk, nozīmēs citu nodokļu celšanu. **Informētu lēmumu pieņemšanai ir svarīgi saprast, kādā veidā un termiņos paredzēts kompensēt jebkādu nodokļu mazināšanu.**

Papildus FICIL aicina neaizmirst par citu faktoru ietekmi uz Latvijas konkurētspējas veicināšanu. Lai arī darbaspēka izmaksas (un nodoklis) spēlē lomu valsts konkurētspējas veicināšanā, tas nav visbūtiskākais vai vienīgais faktors, kas Latviju padarīs konkurētspējīgāku reģionā. **FICIL ieskatā, nodokļu izmaiņām primāri jābūt mūsdienīgām, ņemot vērā arī globālo tendenču ietekmi uz Latviju, un tām jāiet roku rokā ar citiem risinājumiem. Piemēram, risinājumiem, kas nodrošinātu būtiskāku darbaspēka mobilitāti valsts iekšienē starp reģioniem, pieejamību (t.sk. prasmīga un augsti kvalificēta darbaspēka noturēšana un piesaistīšana no citām valstīm), prasmju pilnveidi un attīstību, pieejamāku kvalifikācijas un profesijas maiņu. Ir skaidrs, ka vispārēja nodokļa sloga mazināšana neatrisinās nedz pazeminātu produktivitāti, nedz darbaspēka pieejamības problēmu.**

FM izplatītajā projektā¹ tiek minēts, ka nepieciešams rast risinājumu vairākām, no augstāk minētajām ar cilvēkkapitālu saistītajām, problēmām. Tomēr, FICIL ieskatā, nav skaidrs kā katru no tām risinās minētie priekšlikumi (scenāriji) vispārējā nodokļu sloga mazināšanai.

FICIL ir gatava sadarboties un iesaistīties turpmākās diskusijās par nodokļu politikas pārskatīšanu.

Pielikumā:

1. FICIL 2023. gada 5. jūlija vēstule “*Par ieteikumiem nodokļu sistēmas pilnveidošanai*”.

Ar cieņu,

Roberts Alhimionoks
FICIL izpilddirektora p.i.

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

¹ “Darbaspēka izmaksu esošās situācijas novērtējums un priekšlikumi tālākai rīcībai”.